

Tahkwahikewin wii Moshkinepiihaman mawinehi kewin

Anishinini Omashkawisiwin Inacikewin (inacikewin) ihiwe akiiwikimaa otonaakonikewin pikwawiya kaa tepwetank ekii macitotawinc ci moshkinepiihaman mawinehikewin ahiink Manito ba Human Rights Commission (“Onaatamaake”). Mii ekitomakak okimaak, apacikewinan kaa pimiwitowaac miina waakaahikanini kaa awihi wewaac ekaa ci macencikewaac naakwaninik eta kaa onci totamiwaac.

Kaakii ishiseyaan ina macencikewin?

Macencikewin kaa icikaatek **awiya pahkaan kaa totawinc** ke onci macisec ihimaa kaa onci kanawe nimikoc piinci *Inacikewin*, kwanta wiiniko kaawinci ayintotank. Kaa wiicikaatekin totaakewinan piinci *Inacikewin* ihimaa ke onci kikeniminc awaneniwic kaye awanenan omishoman naanta eshi anishininiwic; eshi otakiimic; eshi ayamahaac naanta otepwetamo winic, omishoman kaakii pi onciin; entaso pipon ec; naape naanta ikwe (kaye kikishkaawasowin); awaneniwiyaan kaa inentank awiya; awanenan kaa misawenimaac; wiikitoc naanta ewiniicaani shishic; otontisowin; okimaakaank eshi otaapini kec; omiiyawink naanta omaamitonencikanink ekaa emino ayaac; kaa macakiminc awiya; miina otonaakonikewin piikonikewin.

Macencikewin kaa icikaatek **ekaa awiya kwayak kaa totawinc** otantawentamowin kaa maakisic awiya ihimaa peshik kaa ishiihikaatek *Inacike win*. “Onaatamaake” okaakii otaapinaan mawine hikewinan kiishpin onciic ihimaa monshak kaakii pi miikaanintwaa awiyak, ishkwaaw tashintama winc Opiincipiihowe.

Kaakii ishiseyaan ina ihiwe wiitaaciikewin?

Wiitaaciikewin kaye macencikewin inakinte. Wiitaaciikewin kaa icikaatek awiya monshak kaa macitotawinc ihimaa ishiihikaatek piinci *Inacike win* kaa onci sakisininik miina kaye pishikwaacihi wewin.

Kaakii ishiseyaan ina naatamawitisowin?

Naatamawitisowin kaa icikaatek kaa miikaaninc awiya kaakii moshkinepiihank mawinehikewinini, ewiici toc kaani tocikaatenik naanta epiikonank *Inacikewin*.

Pikwawiya ina okakii moshkinepiihaan mawinehi kewin? Aani minikok epakitinikaatek mawinehikewin?

Pikwawiya otaakii moshkinepiihaan mawinehike win ciikitoc pakaan awiya ekii piikonank *nacike win*. Mawinehikewinan aasha ci piincipiihikaatek ishi peshiko (1) aki kaakii maanenimikoyan. Eshkam, minikok ke pakitinikoyan takii nankini kaate.

Aan keyishi moshkinepiihaman mawinehikewin?

Kiishpin tepwetaman ekii maanenimikoyan, aati kanosh Onaatamaake miina Opiincipiihowe kika wiicihik. Ni wiicihiwewininaan miina masinahi kanan ayaawan

Paakwaayishiimowinink miina Wemitikoshiimonink miina takii piintikewak omaa kisiik. Ninkakii ontinaamin kaye otinwetamaake antaweniminc. Kaawin akintesonon ci moshkinepii hank mawinehikewinini naanta kakwetwec ke totank omacitotaakowin.

Omawinehike anokiinaakan kaawin naanta inake shkikesiin miina kaawin napane ishi kanociketa maakesiin.

Kekonen wiintamaakewin ke miikiweyaan?

Kiishpin kitishisewin naakwak piinci *Inacikewin*, Opiincipiihowe kika kakwecimik ci moshkinepiiha man kakwetwewi pepan. Ohowe pepan ninka wiic hikomin ci oshipiihamaank ki mawinehike win. Ninka aapacitomin ki pepanom miina kitaaci mowin ci nisitawinikaatek onacikewin naanta ahawe (“mawinewaakan”) ihiwe kiin (“omawine hike”) ekaa ka minwentaman. Anokiinaakanak kaye oka otaapinaan kitaacimowinini kaakii ishi macitotaakowac, tapishkoc aani kaakii ishiseyan miina kaashi tepwetaman aaniinihi kaakii onci macitotaakoyan. Kika kakwecimiko iitok kiishpin awiya kii inapishink miina kotakiin tipaacimowi nan kitishisewin onci, taapishkoc mashkikiwi wiicihiwewin, kikapeshiwinink, naanta anokiwi pepanon taapishkoc tipahamaakewi pepan naan ta kitanokiwin kaashi kanawencikaatek. Aan eshi naakwak kimawinehikewin, iitok kika kakwecimi ko ci masinahaman aakosiwi pepan naanta kotakiin pakitinitisowipepanon ke ontinamank acimowin kwayak ci naanaakacitoyaank ki mawi nehikewin.

Opiincipiihowek kikaakii kakwecimikok kotakiin pepanon ke mino wiic hikoc kaanaanaakacitoc ki mawinehikewinini. Oka kanawentaanaawaa ki mawinehikewi pepanoman. Kiishpin kimawinehi kewin naanaakacicikaatek, onaanaakatawencike kika kakwecimik pepanon naanta pakaan naak wak ki macitotaakowin ke antawentamiwaac ci naanaakacitowaac ki mawinehikewinini. Kiishpin ayaayan pepanon naanta kotakiyan kekonan kaa inentaman ci wiic hikoyan ki mawinehikewinink, kwayak kanawentan inci ci ani miinac onaanaaka tawencike.

Awanen tash kaa mawinewak?

Nipiincipiihoweminaanak kika wiic hikoc ci onen tamwac awanenan ke mawinewimac ci naanaaka tawaapantamwac pepanon (taapishkoc T4 naanta ki tanokiwi pepan) miina ci nanaantonank onaa konikewinink eshini kaatenik anokiwi onacikewin. Inacikewin ehaapatak naanta kaa ishikewaac okimaak, apacicikewinan kaa pimiwitowaac miina kaa owaakaahikaniwaac, opimiwicike piko ahawe kaa mawinewac naanta onacikewin. Eshkam, peshik iko awiya kaa mawinewac apacicikewinan kaa pimiwitowaac (taapishkoc kiishpin awiya epi wiitaaciikaakoc ontaacihowinini kaa pimiwitonic naanta ahawe owaakaahikan kaa awihiwec pape shikoc.

Onaatamaake ina ninkakii wiintamaak ke ishicide wak?

Nipiincipiihoweminaanak kaawin onaakonikewin ink ke ishicideyan kikakii wintamaakosiin. Kikakii miinikok wiintamaakewinini kaa inatek *Inacike win*; otepwewinan miina opapaamisiikancikewin. Takii nanaantawi ikitowak kekii totamwac kaakii piyishi kikitank otanokiwin. Kitaakii aapacihaa Okanociketamaake kawintashwiin kataac.

Onaata make otanokiinaakanan nahsaw ishi wiichiwe miina kaawin peshikwayek awiyan owiicihaasiin.

Aan entotank Onaatamaake ni mawinehikewin ini?

Nipiincipiihoweminaanak oka otaapinaanaawaa ke inaacimotawatwaa piincipiihike kakwetwewin pepan miina ci ani oshipihank mawinehikewi pepanonk. Ki mawinehikewin kecinaac ci payate taakwak ci inatoyan miina ci peshik naanta niishwekak.

Ki mawinehikewin pinamaa ci masinahikaatek minikok ke miininc ki mawinewaakan minikok ke aashitentank. Omawinehike tash oka onetaan kiishpin cikii naanaakacitoc kitishisewinini. Esh kam, ta saakiciwepinikaate ekaa kanake ci naanaa katawentank kiishpin pahkaan onaakonikewini kaank kii ishiwitoc, naanta kiishpin ihiwe kaa mawinehaman ekaa masinahikaatek piinci *Inacike win*. Kiyaapi wii kikentaman ohowe ishikewin, waapantan ni *Tahkwahikewininaan Wiipac ci Naa naakacicikaatek* miina *Ci Saakiciwepinikaatek ekaa kataac Ci Naanaakatawencikaatek*.

Kaa ishisenik Onaatamaake ci naanaakacitoc mawinehikewinini, Onaatamaake Okimaa oka naanaakatawaapantaan mikikewinan. Kiishpin tash Okimaa onentank tepwe etipinaakwak macencikewin, ta kakwetwewak Otonencike ishkwaaayaac ci onentank ishkwaa kici maawacihiti winikec ci pisintank mawinehikewinini. Kiishpin Okimaa onentank ekaa mawinehikewinini enaakwak piinci *inacikewin*, ekii nocicikaatek pahkaan Onaakonikewinink, naanta ekaa etipinaa kwak macencikewin, oka saakiciwepinaanaawaa. Kiyaapi wii kikentaman naanaakatawencikewin, waapantan ni Tahkwahikewininan Naanaakata wencikewinink. Kiyaapi wii kikentaman kici pisinci kewinan, waapantan ni Tahkwahikewininaan Onencikewinink

Onaatamaake ayeshkam oka onci wiiciton kaa nocicikaatenik. Kiyaapi wii kikentaman wiicিকে win, waapantan ni Tahkwahikewininaan Omii nonikekaank.

Nintaakii wiicihiko na ekaa kataac ci moshkinepii hikeyaan?

Aan ota eshinaakwaniwen kitishisewin, Onaata maake anokiinaakan iitok kikakii wiicihik ci sakaki namiwac kitishisewinini ci wiitapimac kaa mane nimik ci kakwe miionikeyek. Kiishpin inentaman, Onaatamaake anokiinaakan kitowinink oka kano naan ahaweniwan naanta Onacikewinan kaa inenimimac ekii macitotawik miina oka naanaaka tawentaan ke ishisekwen cikii miionamek kiina waa, ekaa kataac ci oshipiihikaatek mawinehike win. Ci wiitapimac kaa manenimik ci kakwe mii nonikeyek kika moci totaan, miina kitantaweni miko ci wiicitoyan kaye kaawii mawi newac. Ci wiitapimac kaa maanenimik cikipicinawesic ki tashincikewiniwaa kaawin ta tipaatotesinon miina kaawin ta naakocikaatesinon apin tepwe mawinewac.

Mishiin awiyak onci mino sakakinikewak naanta ewinci nisitotank ohowe ishikewin ekishaatapii makak miina akwaci onaakonikewin. Piko nakomi towin ke tepinamek ki mawinewaakan, masinahi kanink ishiihikaate ekaa awiya ci wanitank. Mii ahko eshisek ki piincipiihokowi pepanon kaawin ta kipahikaatesinon paanima kii ishkwaa

tocikaa tek nakomitowin. Kiishpin ki mawinewaakan ekaa kii kiishitoc nakomitowinini, kikakii pi kanonishi naam ekwa ninka naanaakatawaapantamin ihiwe.

**Aasha ninkii tashintamawaa nintishisewinini nin tanokiiwi
kanociketamaakem naanta onaakonike wiicihiwewin. Ninkakii
moshkinepiihaan ina Anishinini Omashkawisiiwin mawinehikewin?**

Kiishpin aasha kii tashintamawac kitishisewinan kitanokiiwi kanociketamaakem naanta pakaan onaakonikewicikewinink (taapiskoc Social Services Appeal Board, Workers Compensation Board, naanta onaakonikewikamikonk) Onatamaake ta antawenimaa ci saakiciwepinank ekaa katac ci naanaakacitoc. Mii kecinaac ekaa ohowe peshik wan mawinehikewin ci anokaatek paapahkaan onaakonikewink miina Onaatamaake okitentaan otokimaawininiin kotakiyan onaakonikewi anokii naakanan. Kiyaapi wiikikentaman, waapantan ni *Tahkwahikewininaan Wiipac ci Naa naakacicikaa tek* miina *Ci Saakiciwepinikaatek ekaa kataac Ci Naanaakatawencikaatek*.

Kiishpin aasha pakaan kii anokaataman kitishise win, aati wiintamaw ki piincipiihowem. Kika wiintamaakok pakaan wiicihiwewinan ke ontinaman naanta onaakonikewinak, aanti keshi wiicihiwemakak.